

Sociaal Psychiatrisch
Verpleegkundigen

Samenvatting strategisch beleidsplan 2016-2018

INLEIDING

De afdeling SPV van Verpleegkundigen & Verzorgenden Nederland is de beroepsvereniging van SPV-en, of je nou in loondienst werkt of als zelfstandige. In de zorg en in de GGz in het bijzonder verandert veel en dat heeft invloed op de organisaties en jou als SPV. De veranderingen zijn nog gaande en daar heb je zeker in de praktijk mee te maken.

Het bestuur van de afdeling SPV ziet in de veranderingen zowel kansen als bedreigingen. Om hierin onze koers te bepalen hebben we de afgelopen tijd discussies gevoerd hoe we de kansen kunnen pakken en de bedreigingen het hoofd bieden. Daar hebben we de medewerking van jou als SPV, leden en niet-leden bij nodig. Het bestuur hoopt dat onze speerpunten ook jou inspireren om mee te werken, in je eigen werk, in je regio of in landelijke commissies. Daarnaast is het belangrijk dat we andere verpleegkundigen in de GGz motiveren om óók voor het vak SPV te kiezen, want door de vergrijzing is komende jaren een flinke instroom nodig.

MISSIE EN VISIE

De afdeling behartigt de belangen van SPV-en behartigt. Wij richten ons op een sterk profiel van de beroepsgroep en goede kwaliteit van opleiding en beroepsuitoefening. Ook dragen we het sociaal-psychiatrisch gedachtengoed uit binnen de zorg en in de lokale samenleving.

De afdeling levert via V&VN en rechtstreeks een inbreng bij hervormingen in de GGz, bij kwaliteitsverhoging en in de beroepen- en opleidingsstructuur. Wij willen een goed carrière-perspectief voor SPV-en met mogelijkheden in diverse werksoorten. De afdeling toetst de erkende post-HBO SPV-opleidingen vanuit het Expertisegebied dat in 2014 is opgesteld. Aan de leden geven we informatie en advies en stimuleren de uitwisseling over praktijkvragen tussen SPV-en vanuit de regio-afdelingen.

ONTWIKKELINGEN

De hervorming van de GGZ leidt tot veranderingen in de functies die SPV-en uitoefenen, bijv. in de huisartsenzorg, in de langdurende zorg en 'in de wijk'. De nadruk in het beleid op behandeling en begeleiding van cliënten in hun eigen omgeving en bij hun normale leven, op herstel en zelfmanagement, sluit goed aan bij de competenties van de SPV. De SPV kan met de patiënt, de familie en naasten goed samenwerken en ook met diverse disciplines. Vaak treden SPV-en op als coördinerend behandelaar omdat zij het proces van hulpverlening op microniveau overstijgen en goed ziet wat er in de thuisomgeving van de cliënt moet gebeuren.

Een andere nadruk betreft de kwaliteit en transparantie van de GGz-hulp. Er is behoefte aan inzicht in de effectiviteit van behandeling en begeleiding en in het ervaren resultaat in de ogen van de cliënt. Hiervoor zijn instrumenten ontwikkeld (bijvoorbeeld de ROM) en er wordt gewerkt aan tal van multidisciplinaire richtlijnen, zorgstandaarden en generieke modules binnen het Netwerk Kwaliteitsontwikkeling GGz. SPV-en zijn hierbij via V&VN betrokken. De kwaliteitsstandaarden worden ook in de SPV-opleiding geïmplementeerd. In het Kwaliteitsregister V&VN kun je als SPV je kwaliteitsstatus vastleggen.

SPV-en zijn in veel verschillende werksoorten en functies inzetbaar en werkzaam, waardoor de beroepsgroep als geheel niet zo herkenbaar is. Maar gezien de maatschappelijke behoefte aan breed inzetbare professionals met zowel somatische als psychiatrische expertise zijn er tal van ontwikkelings- en opleidingsmogelijkheden. De discussie over de 'regiebehandelaar' is echter voor de SPV negatief uitgevallen, omdat de minister heeft besloten deze alleen open te stellen voor disciplines met een afgeronde masteropleiding. De SPV-opleiding is in de bachelor-masterstructuur niet goed gepositioneerd.

KANSEN en BEDREIGINGEN

De maatschappij vraagt om goede ondersteuning van mensen die psychisch kwetsbaar zijn en disfunctioneren, vaak langdurig en met inzet van de omgeving. Hierbij kunnen SPV-en goede diensten bewijzen en een goed netwerk creëren met en rond de patiënt en naasten. Ook voor de opvang van verwarde mensen en zorgmijders zijn SPV-en beschikbaar, net als in acute en crisissituaties. Je beschikt over competenties op somatisch en psychiatrisch vlak, en kunt systeemgericht interveniëren, met een brede blik op het normaliseren van de situatie en het helpen oplossen van problemen met de inzet van andere professionals.

Als POH of praktijkverpleegkundige GGZ zijn er nieuwe mogelijkheden ontstaan voor SPV-en evenals in de vernieuwde en uitgebreide lokale sociale wijk- en jeugdteams. We denken dat de SPV hier een welkome aanvulling is, omdat ze psychopathologie kan onderkennen en de risico's van complexe gezinsproblematiek voor kinderen kan inschatten.

De hervormingen brengen ook bedreigingen mee, omdat er instellingen zijn die kiezen voor andere disciplines, waardoor SPV-en afvloeien. Dit komt mede doordat de aandacht vooral uitgaat naar Verpleegkundig Specialisten en de positie van de SPV in de toekomstige beroepsstructuur niet is uitgekristalliseerd. Ook de tendens van deprofessionalisering, met een geringere inzet van professionals en een grotere inzet van mantelzorgers, naasten en een buurtnetwerk vormt een risico voor de beroepsgroep. Tot slot heeft de SPV in de discussie over het advies voor het regiebehandelaarschap het niet gered, omdat de minister gekozen heeft in deze functie slechts professionals met een afgeronde Masteropleiding toe te laten.

De instroom van collega's in de SPV-opleiding neemt dus af, doordat een deel van de werkgevers die niet (meer) bekostigt. De komende vijf jaar zullen veel SPV-en met pensioen gaan en daarom is er voldoende instroom in de opleiding nodig voor de vervanging.

Wat doet de V&VN-afdeling SPV?

De afdeling informeert de leden over belangrijke ontwikkelingen en stimuleert verdieping van het beroep met het vakblad *Sociale Psychiatrie* en studiemiddagen. In de regio zijn groepen die informatie- en themabijeenkomsten houden voor leden. In de discussies met leden is gebleken dat leden vinden dat er te weinig interactie is tussen bestuur en leden.

Het bestuur heeft anderzijds gebrek aan menskracht en denkkraft om mee te denken en inbreng te leveren bij belangrijke ontwikkelingen en landelijke commissies. Dat is een zwak punt, gezien de vele veranderingen in de sector, in de beroeps- en opleidingsstructuur die om

aandacht schreeuwen. Om die redenen heeft het bestuur tijdens de ALV van mei 2016 opgeroepen om meer inzet van de leden bij de speerpunten van dit beleidsplan.

SPEERPUNTEN 2016 - 2018

1. De beroepsgroep profileren als stabiele factor in de ambulante GGz en wijkgerichte zorg
  - de SPV is een specialisatie vanuit de GGz-verpleegkunde;
  - er is maatschappelijk behoefte aan de contextuele benadering, dus geen uitstroom en ontslagen;
  - voor huisartsen vervullen SPV-en de functie 'praktijkverpleegkundige GGz' en daar vragen we steun voor;
  - zoveel mogelijk SPV-en stimuleren zich in te schrijven in het kwaliteitsregister.
2. Instroom van verpleegkundigen in de opleiding SPV bevorderen:
  - meer GGz-verpleegkundigen overtuigen de SPV-functie als carrièrestap te nemen;
  - aangelegen beroepsgroepen die 'ons' nodig hebben betrekken bij versterking van het SPV-profiel;
3. SPV-opleidingen in lijn brengen met het maatschappelijk belang
  - de belangrijkste competenties in de opleiding zichtbaar maken en gewicht geven;
  - opleiden voor functies als POH, FACT, EPA, Verwarde Mensen, Jeugd/gezin, consultatie voor wijk/jeugdteams, etc.;
  - nagaan of de SPV-opleiding kan groeien naar een masteropleiding.
4. Sterkere positie voor de SPV
  - speerpunten duidelijk voor het voetlicht brengen;
  - voorlopige standpunten/wensen formuleren en aan vertegenwoordigers meegeven;
  - gelegenheidscoalities sluiten met wijkverpleegkundigen en andere beroepsorganisaties.
5. Zichtbaarder worden in het veld
  - ambassadeurs werven onder de leden om het beroep te promoten;
  - ervaringen en goede voorbeelden van leden meer in beeld brengen;
  - communicatiemiddelen gericht inzetten op profilering.
6. Leden bij elkaar brengen, uitwisselen, carrièrevragen bespreken
  - mogelijkheden bieden voor interactie en uitwisseling (door leden - voor leden);
  - leden persoonlijk benaderen om een bijdrage te leveren aan taken/activiteiten.
7. Onderzoekers interesseren
  - wetenschappelijk onderzoek (kwalitatief en kwantitatief) stimuleren naar de praktijk en resultaten van de SPV-en.

Utrecht, mei 2016